

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Noveller

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 337. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515386247472/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

- 38 *slaae en Potte mod en Dør*: Nytårsaften var det skik på landet at slå pottesitu mod dørene. – *hartad*: næsten. – *Stenfej*: se n.t.s. 12. – *vore genialiske Comedier*: J.L. Heibergs vaudeviller, som B. ikke yndede, opførtes fra 1825. – *genialisk*: åndfuld. – *Gammelstrandsconversationsen*: det folkelige sprog, fiskerkonerne ved Gammelstrand i Kbh. brugte. – *ad libitum*: lat. efter behag. – *meeromvorte*: ovennævnte. – *Raad*: råddele.
- 39 *Forladning*: prop af papir eller lignende, der anbringes sammen med projektilet i våben, der lades forfra. – *Søsknapper*: kunne if. overtro bruges som bøsseugler mod overnaturlige væsener. – *skyd ham paa Pølsen*: skyd ham ihjel. – *Rendekugler*: store hagl til riflebøsser. – *Hyldebøsse*: legetøjsbøsse af udhulet hyldegren.
- 40 *forskrive fra Udlandet*: se ndf. – *billige*: rimelige. – *Authorbanens*: forfatterbanens. – *in specie*: især. – *den danske Pasquino*: Heibergs blad *Kjøbenhavns flyvende Post* (1827-1828, 1830, 1834-1837, udg. af DSL 1981-1984) eller *Dansk Litteratur-Tidende* (1811-1836), som B. ikke yndede pga. deres kritik af hans værker. *Pasquino*: smædeskriver, æreskænder. – *Hoibergs Guldaldrig* (...): fra Hs komiske epos *Peider Paan* (1719-1720), 2. bog, 1. sang. – *L. ....*: Aug. Lafontaine (1758-1831): ty. forfatter til populære romaner og noveller, hvoraf mange, i lighed med de nedennævnte fire ty. forfatters værker, oversattes til da. og optoges i tidsskrifter som *Læ. Visse* forkortede forfatternavne i *Reverstenen* er skrevet ud i *GnN* – v. . . d. . . V. . . : K.G. van der Velde (1779-1824): ty. forfatter til historiske romaner; blev kaldt »den tyske Walter Scotts«. – *ad modum*: lat. på følgende måde, i denne stil. – *H. ....*: den ty. digter E.T.A. Hoffmann (1776-1822), hvis fantastiske fortællinger var populære. – *R. ....*: *A. ....*: kan være E. Raupach (1784-1852) (eller K.Fr. Richter) og J.A. Apel (1771-1816), begge ty. forfattere, der blev læst i Danmark i 1820'erne.
- 41 *Commerz*: omgang. – *Varub(e)*: menneske, der kan antage ulveskikkelse. – *Vampyr(er)*: if. serbisk overtro natligt væsen, der dræber og suger blodet af mennesker. – *W. .... S. ....*: Walter Scott (1771-1832): skotsk forfatter, beundret af B.; hans romaner fik stor betydning for genrens udvikling; blev oversat til da. fra 1821. – *C. ....*: måske den ty. romanforfatter H. Claren, pseud. for K.G.S. Heun (1771-1854). – *Shawt*: sjæl. – *Roghylte*: primitivt bondehus. – *Rane(n)*: stang eller stænger til hvileplads for høns. – *Oversalt*: overhovedet. – *sc. .... e*: scottiske. – *Læjebiblioteker(er)*: privarejet bibliotek med hjemlån af bøger mod betaling; første da. l. opstod 1725. L. spillede en stor rolle i 18. og 19. årh.; de afløstes af folkebibliotekerne. – *Læseselskab(er)*: læsersammenslutning, der købte ny litteratur med henblik på cirkulation mellem medlemmerne. Disse købte efter cirkulationen bøgerne eller lod dem indgå i ls bibliotek. L. opstod i beg. af 18. årh., i Danmark ca. 1750-1800. – *Manuscripter til Udstyr*: litt. artikler (bl.a. i *Læ* 1824) fortalte, at W. Scott fik så store honorarer for sine bøger, at en af hans døtre fik ms. til en ny roman i medgift. – *S. ....*: måske den eng. romanforfatter T. Smollett (1721-1771); hans roman